

Dette er en oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på Bokmål

Mierreduvvam Máhttodepartementas l hkanjuolgadus  milta 21.06.2013

F mon 01.08.2013 r jes

F mon 31.07.2021 r dj j

Utdrag tt

Ulmme

Ienŋilsgiella le værálgtiella. Gå ietjá almatij ietjá rijkajs æjvvalip, sijdan jali mannulagán, le miján álu dárbbu ienŋilsgiellaj. Ienŋilsgiella aneduvvá filmajn, girjálasi vuodan, lávllagijn, valástallamijn, oassásijn, buktagijn, diehtagin, ja teknologijan ja daj adnosuorgij baktu le állo bágo ienŋilsgielas boahtám mijá giellaj. Gå galggap diedoijt áhtsát iehtjama berustimijs jali fágalaš aktijvuodan, de áhtsáp ienŋilsgiellaj. Ja ienŋilsgiella aneduvvá ienebut áhpadasán gá ávddála ja aj nubbengeiellan moatten vidnudagán.

Jus galggap rijbbat værárdin gánná ienŋilsgiella aneduvvá rijkajgasskasasj guládallamin, le dárbulasj adnet ienŋilsgielav ja diehtet gáktu giella aneduvvá duon dán aktijvuodan. Dát merkaj ávdedit báhkoboanndudagáv ja tjehpudagáv anátjit giella jiednasystemav, duollatjállemav, grammatihkav ja prinsihpajt gárgadis- ja tækstadahkamij, ja máhttet gielav hiebadit duon dán fáhkaoassáj ja guládallamdielláj. Dát sisadná sieradit njálmálasj ja tjálasaj giellaanov ja formálalasj ja iehpeformálalasj giellaanov. Vijdábut merkaj dat vieledit kultuvralasj sæbrástallamvuogijt ja vættsásvuodakonvensjávnujt gá lip gielav adnemin.

Gielav oahppá gá adná tevstaj valjesvuodav, gánná tækstamoallánahkko aneduvvá vijdes dádjadusájn. Dási gulluji njálmálasj ja tjálasaj ávddánbuktema moatten kombinasjávnu, ja moatte njálmálasj ja tjálasaj tevsta digitála mediájs. Gå lip diedulattja strategijajda ma aneduvvi gá gielajt oahppap, ja strategijajt ma viehkedi mijáv dádjadittjat ja dádjaduvátjit, de ámastip máhtov ja tjehpudagáv álkkebut ja buorebut. Ájnas le aj biedjat allasis ulmijlt gáktu gielav oahppat, ja gávnnat gáktu ulmijda jáksát ja árvustallat ietjas giellaanov. Ienŋilsgielav oahppat doalvvu moattegielakvuohhtaj mij máhttá sjaddat oassen ietjama persávnálasj ávddánimes.

Duodden giella oahppamij galggá ienŋilsgiella vaddet dádjadusáv viessomvuohkáj ja kultuvrajda gánná ienŋilsgiella le oajvvegeiellan jali almulasj giellan. Fága baktu galggap dádjadit gáktu ienŋilsgiella aneduvvá rijkajgasskasasj guládallamgeiellan. Oahppat ienŋilsgielak rijkaj birra ja ienŋilsgiella ano birra moatten rijkajgasskasasj kontevstajin, vaddá midjij máhttelisvuodav dádjadit værárdav mij mijáv birástahhtá ja ienŋilsgiella ávddánimev værárda giellan. Ienŋilsgielak girjálasi tevsta máhtti vaddet lãhkãmávov ja tjegeŋalap dádjadusáv iehtjádijs ja ietjastimme. Njalmálasj, tjálasaj ja digitála tevsta, musihkka ja ietjá kultuvraávddánbuktema máhttá arvusmahttet ietjas gisjugisvuodav ja sjuggelisvuodav.

Ienŋilsgiella fáhka le sihki adnofáhka ja dannelsesfag. Dajna vatteduvvá máhttelisvuodav oassálasstet guládallamij persávnálasj, sosiála, girjálasi ja fágalaš suorgijda. Fága baktu oadtju dábálasj giellamáhtudagáv gá gulldal, ságas, lãhkã ja tjállá, ja oadtju máhttelisvuodav ámastittjat diedoijt ja fáhkamãhtov ienŋilsgiella baktu. Ávddánibme kommunikativja ja gielalasj tjehpudagáj ja kultuvralasj dádjadus máhttá ávdedit buorept aktan doajmmamav, dádjadusáv ja vieledusáv ulmuttij gaskan duot dát kultuvra duogátjis. Nav sjaddá giella- ja kultuvramãhtudahka oassen gájkásasj dannelsen ja le siegen nannimin demokrãhtalasj berustimev ja guojmmeviesãt vuodav.

Fága oajvveoase

Fáhka le juogeduvvam oajvveásijda, ja juohkka oasen li máhtudakmihto. Oajvveoase li oase állesvuodas ja dajne le aktijvuohhta.

Fáhka le aktisasj fáhka mij gullu divna joarkkaáhpadasáj áhpadasprogrãmmajda. Danen galggá áhpadasáv iesjengega áhpadasprogrãmmaj hiebadit váj sjaddá nav relevãnnta gá vejulasj oahppijda.

Ienŋilsfágan li vissa máhtudakmihto vuodoskãvlã 2., 4., 7. ja 10. jahkedãse maŋŋela ja joarkkaáhpadasá Jo1 oahppogãrvedidje áhpadasprogrãmma/Jo2 viddnofãgalasj áhpadasprogrãmma.

Oajvveásij gãvvã:

Jahkedãsse	Oajvveoase
------------	------------

1-10.				
Jo1				
Jo2	Giellaáhpadus	Njálmásaj guládallam	Tjálalasj guládallam	Kultuvrra, sebrudahka ja girjálásjuohta
(viddnofágalsj oahppo-programma)				

Giellaáhpadusá oajvveoasen le gatlálvis oahppát ádá gielav, oahppat ieŋŋilsgielav, ja vuojnnet aktijvuodav ieŋŋilsgiela ja iednegiela ja ietjá gielav gaskan. Dasi gulli máhtto giela hárráj ja dádjadus ietjas giellaáhpadusá hárráj. Máhttet ietjas giellaanov árvustallat ja ietjas áhpadusdárbojt ja válljit hiebalgis strategijajt ja barggovuogijt le dárbulasj gá le oahppamin ja adnemin ieŋŋilsgielav.

Njálmásaj guládallama oajvveoasen le gatlálvis dádjadit ja adnet ieŋŋilsgielav gá guldala, hála ja ságastalá ja gá aná hiebalgis guládallamstrategijajt. Oajvveoasen le gatlálvis ávdedit báhkoboannudagáv ja adnet idiomáhtalasj struktuvrajt ja grammahtalasj skávijt háladattijn ja ságastaládijn. Dasi gullu aj ságastit tjielgga jiednadimijn ja intonasjávvnájn.

Oajvveoasen le gatlálvis guldalit, dádjadit ja adnet ieŋŋilsgielav moatten guládallam aktijvuodan. Ájnas le vuosedit berustimes ja vieledimev dábálasj sæbrástallamvuogijda. Dánna le aj gatlálvis gielav hiebadit ulmmáj ja vuosstávjáldijda, duola dagu sieradit formalalasj ja iehpeformalalasj njálmásaj giellaanov.

Adnet duov dáv mediav ja ressursav, ja gielalasj boannudagáv ávdedit fágaj ja fáhkáasij gaskav le guovdátijn dán oajvveoasen.

Tjálalasj guládallama oajvveoasen le gatlálvis dádjadit ja adnet ieŋŋilsgielav gá le láhkámin ja tjállemin ja adnet hiebalgis láhkám- ja tjállemstretegijajt.

Oajvveoasen le gatlálvis láhkát duov dáv tevstav ieŋŋilsgiellaj arvusmahtátijt láhkámávov ja muossádimijt, ja dádjadittjat ja ámastittjat máhtov. Dási gullu álo láhkám mij ávdedit gielladádjadusáv ja tækstamáhtudagáv. Láhkát moattelágásj tevstajt le buorre persávnálasj ávddánibmáj, láddamij ja kreativehttaj ja báktá mielav tevstajt dahkat.

Oajvveoasen le aj gatlálvis tevstajt tjället ieŋŋilsgiellaj duon dán guládallam aktijvuodan mij arvusmahtá tjállemávov ja muossádimijt, ja dádjadittjat ja ámastittjat máhtov. Dánna le aj gatlálvis hiebadit gielav ulmmáj ja vuosstávjáldijda, duola dagu sieradit formalalasj ja iehpeformalalasaj tjálalasj giellaanov. Oajvveoasen le gatlálvis ávdedit báhkoboannudagáv ja adnet duollatjállemav, idiomáhtalasj struktuvrajt ja grammahtalasj skávijt tjáledijn. Dási gullu aj dahkat struktuvrajt ja aktijvuodajt tevstajn.

Oajvveoasen Kultuvrra, sebrudahka ja girjálásjuohta le gatlálvis kultuvrradádjadusás vijdes sisanujn. Álggo le ieŋŋilsgielak rijka, ja guosská guovdásj ásiida sebrudakiellemín, girjálásjuodan ja ja ietjá kultuvrraávdánbuktemijn. Oajvveoasen le aj gatlálvis máhtov ámastit ieŋŋelskiela hárráj værállda giellan máttijn adnovejulasjuodaj.

Oajvveoasen le gatlálvis árvvaladfat ja barggat fáhkatevstaj, girjálásj tevstaj ja kultuvralasj ávddánbuktemij duot dát medias. Dát le ájnas máhtov ja dádjadusáv ávddánahtátijt ja aj vieledusáv iehtjádij viessomvuogijs ja kultuvrajs.

Tijmmaláhko

Akta tijmma le 60-minuhta.

MÁNÁJDÁSSE

1.-4. jahkedásen: 138 tijma

5.-7. Jahkedásen: 228 tíjma

NUORAJDÁSSE

8.-10 jahkedásen: 222 tíjma

OAHPPOGÁRVEDIME ÁHPADUSPROGRÁMMA

Jo1: 140 tíjma

VIDDNOFÁGALASJ ÁHPADUSPROGRÁMMA

Jo1: 84 tíjma

Jo 2: 56 tíjma

Vuodotjehpudagá

Vuodotjehpudagá li avtajuhtedum máhtudakmihtojda gánná ávdedi fáhkamáhtudagáv ja li oassen fáhkamáhtudagás. Ieŋjiskgielan dádjaduvvi vuodotjehpudagá náv:

Njálmálasj tjehpudagá ieŋjilsgielan li gulldalit, hállat ja aktan doajmmat ieŋjilsgiela baktu. Dát merkaj árvustallat ja hiebadit ávdđánbuktemijt ulmmáj, vuosstávjáldijda ja dilláj, ja aj oahppat sosiála konvensjávnuáj ja sæbrástallamvuogij birra ieŋjelskielak riikajn ja riikajgasskasasj kontevstajn. Njálmálasj tjehpudagá ávdđánibme ieŋjilsgielan merkaj adnet njálmálasj gielav dárkkelappot ja moatte láhkáj ságastaládijn ja ietjá njálmálasj guládallamin. Vijdábut merkaj gulldalit, dádjadit ja ságastallat duov dáv ássjev ja tjuolmaj birra ja daj baktu ámastit fáhkamáhtov. Dát merkaj aj dádjadit variántajt njálmálasj ieŋjilsgielas duot dát guovlos væráldin.

Buktet tjállat ieŋjiskgiela hárráj le máhttet buktet ávdđán ájadusájt ja vuojnojt tjálatlattat dádjadahte ja hiebalgis láhkáj. Dát merkaj plánit, hábbmit ja ásadit tevstajt majna guládallá, ja gánná le buorre struktuvrra ja aktijvuohta. Duodden le tjállem ájnas ja oassen giellaoahppamis. Ávdđánit tjállemtjehpudagá hárráj ieŋjilsgielan merkaj oahppat duollatjállemav, ja báhkoboannudagáv ja gielalassj struktuvrajt ávdđánahttet. Vijdábut ávdđánahttet máhtudagáv tjálatjijt duov dáv dábálasj, girjálalsj ja fágalsj tevstajt ieŋjelsk giellaj iehpeformálalsj ja formálalsj giellaanujn, hiebadum ulmmáj ja vuosstáváldijda.

Buktet láhkát ieŋjilsgielan le oadtjot dádjadusáv duot dát tevstas. Dát merkaj ieŋjiskkielak tevstajt láhkát vaj dádjat, reflektari ja ámas dádjadusáv ja máhtov kultuvrajs ja fáhkasuorgijs. Dát merkaj aj gárvedit, dahkat ja hárrájnit láhkát ieŋjilsgielak tevstajt duon dán siva diehti, ja duot dát guhkkudagás ja gássjelisvuodas. Ávdđánit láhkámtjehpudagá hárráj ieŋjilsgielan le adnuj válddet láhkámstrategijajt hiebadum láhkáma ulmmáj manjenagi gássjelap tevstaj. Vijdábut le gatjálvis láhkát ieŋjilsgielak tevstajt duolla ja dádjadusájn, ja guoradallat, árvvaladdat, oahppat ja ájadallat duov dáv diedov.

Buktet rieknit ieŋjilsgielan le oadtjot adnet guoskavasj matematihkalasj buojkuldagájt ieŋjilsgiellaj duon dán dilen. Dát merkaj dábdđát mihttimavtadagájt ma ieŋjilsgielak riikajn aneduvvi, ja dádjadit ja guládallat tállaj, grafalassj ávdđánbuktemij, tabellaj ja statestihkaj ieŋjilsgiellaj. Rieknimtjehpudagá ávdđánibme ieŋjilsgiela hárráj merkaj adnet tállajt ja rieknimav gá ávdđánahtta repertoarav matematihka termajs ieŋjilsgiellaj ma li viettjadum bæjvávalasj iellemis, ja dábálasj ja fágalsj ássjij.

Digitála tjehpudagá ieŋjilsgielan le máhttet adnet valjep oasev digitála vædtsagijs, mediajs ja ressursajs nannitjijt giellaoahppamav, guládallatjijt ieŋjilsgiellaj ja ámastittjijt guoskavasj máhtov ieŋjilsfágan. Gá adná digitála ressursajt de vaddá dat máhttelisvuodajt átsádalátjijt ieŋjilsgielak tevstajt autentalassj dilijn, dat sihtá javllat luondulassj, ij-hiebadum dilijn. Ávdđánahttet digitála tjehpudagájt merkaj viedtjijt ja giehtadallat diedojt majs ádá tevstajt vas dahká. Digitála hábmegájbbáduv tevstajn merkaj jut effekta, gávva, tabella, bajelttjállaga ja tsiehke li tjoahkkáj biejaduvvam nannitjijt ja gaskostittjijt diedojt. Dánne le aj gatjálvis adnet digitála gáldojt tjálatalsj ja njálmálasj tevstajn, ja adnet lájttalis ja

iesjrádálasj guottov gálldoadnuj. Digitála tjehpudagá merkaj ávddánahttet máhtov ja persávnna-suodjalimev gálldovuosedimij baktu majt mañenagi dáhkki guoradallat.

Máhtudakmihto

Giellaáhpadus

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- buktet buojkulvisájt muhtem diliida gánne le ávkálasj ieññisgielav máhttet
- gávnnat bágojt ja moallánahkkojt ma li aktisattja ieññisgielan ja ietjat iednegielan
- adnet digitala ressursajt gá le gielav oahppamin

Njálmásaj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- guldalit ja adnet ieññisgiela giellajienajt praktisk-estetelasj ávddánbuktemvuogij baktu
- guldalit ja dádjadit álkkes bagádallamijt ieññisgiellaj
- guldalit ja dádjadit bágojt ja moallánahkkojt ieññisgielak rijmajn, gáritjiijn, lávllagijn ja subttasijn
- dádjadit ja adnet ieññisgielak bágojt, moallánahkkojt ja gárgadisájt lahka birrusijs ja ietjas berustimes
- buorástahttet, gátjádít ja vásstedit álkkes gatjálvisájt ja adnet muhtem vættsásvuoda moallánahkkojt
- oassálasstet álkkes guládallamijda ja ságastallamijda lahka birrusijs ja ietjas átsádallamijs
- adnet tállajt gá le ságastallamin lahka birrusa ja ietjas átsádallamij birra

Tjálalasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- dábdát aktijvuodav ieññisgielak giellajienaj ja stávimvuoge gaskan
- gæhttaladdat lãhkat ja tjállet ieññisgielak bágojt, moallánahkkojt ja álkkes gárgadisájt lahka birrusijs ja ietjas berustimes

Kultuvrra, sebrudahka ja girjãlasjuohta

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- ságastallat mánáj bæjvãlasj iellema birra ieññisgielak rijkajn
- oasev vãlldet ja átsádallat mánãjkultuvrav ieññisgielak rijkajs bágoj, gãvãj, musihka ja labudallama baktu
- giehttot ietjas átsádallamijt ieññisgielak rijmajs, gáritjijs, lávllagijs ja subttasijs

Giellaáhpadus

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- identifiserit dilijt gánne le ávkálasj jali dárbulasj ieññisgielav máhttet
- ságastallat gãktu iesj ieññisgielav oahppã
- gávnnat bágojt ja moallánahkkojt ma li muodugattja ieññisgielan ja ietjas iednegielan
- adnet digitãle ressursajt ja ietjã viehkenãvojt gã le gielav guoradallamin

Njálmasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- adnet álkkes gulldalim- ja hállamstrategijajt
- gulldalit ja dádjadit bágoj ja moallánahkkoj sisanov aktivuodas gánna aneduvvi
- dádjadit ja adnet ieŋŋilsgiela bágojt, moallánahkkojt ja gárgadisájt tjanádum ietjas dárbojda ja dábdojda, bæjválasj iellemij, friddjaággáj ja berustimijda
- dádjadit oajvvesisanov rijmajn, gáritjijn, lávllagijn ja subttasijn
- adnet muhtem vættsásvuoda moallánahkkojt ja frásajt viehken dádjadittjat ja dádjaduvátjit
- oasev válldet bæjválasj ságastallamijs lahkabirrusijs ja ietjas átsádallamijs
- oahppat ieŋŋilsgiela alfabehtav ja stávut namájt ja árromsajij namájt
- dádjadit ja adnet bágojt ja moallánahkkojt hattij birra, ednakvuoda, hámi ja stuorrudagáj birra gá le guládallamin bæjválasj iellema, friddjaájge ja berustimij birra

Tjálalasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- adnet álkkes lákâm- ja tjállmstrategijajt
- dádjadit aktivuodav ieŋŋilsgiela giellajienaj ja bokstávaj gaskan ja dahkat jienajs bágojt
- dádjadit bágoj ja moallánahkko sisanov dat aktivuodas gánna aneduvvá
- láchkát, dádjadit ja tjálllet ieŋŋilsgiela bágojt ja moallánahkkojt ietjas dárbojda ja dábdojda, bæjválasj iellemij, friddjaággijda ja berustimijda
- dádjadit oajvvesisanov álkkes tevstajs ja oahpes ássjijs
- tjálllet oanes tevstajt maj ájádusájt ja berustimij gávvi, ja ma tjielggiji, subtsasti ja mai gatjádallá
- adnet muhtem dábálasj smávep bágojt ja álkkes stávim- ja gárgadishámij
- adnet digitála vædtsajijt gá viedtjá diedojt ja gæhttaladdat tevstajt dahkat

Kultuvrra, sebrudahka ja girjálásjuohta

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- vaddet muhtem buojkulvisájt ieŋŋilsgielak rijkajda ja dábdo ulmutjijda dajs rijkajs
- ságastallat viessomvuogij, dábij birra ieŋŋilsgielak rijkajn ja Vuona rijkajn
- oasev válldet ávddánbuktemijs ieŋŋilsgielak rijmajs, gáritjijs, lávllagijs ja oanes oavdástallamijs ja subttasijijs
- giehttot ietjas ájádusáj ja vuojnoj birra gá le ieŋŋilsgielak girjálásjuodajn ja mánájkultuvrajn barggamin
- tjálllet ietjas tevstajt ma li bájnnum ieŋŋilsgielak girjálásjuodas ja mánájkultuvras

Giellaáhpadas

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- identifiserit ja adnet duov dáv dilev ja oahppamstrategijav ávdedittjat ietjas ieŋŋelskielak tjehpudagáv
- gávádit ja tjielggit ietjas bargov gá le ieŋŋilskielav oahppamin
- identifiserit mij le ja mij ij le gielalattjat muoduk ieŋŋelskiela ja ietjas iednegiela gaskan
- adnet digitála ressursajt ja ietjá viehkenævojt ietjas giellaáhpadasán

Njálmasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- adnet gulldalim- ja hállamstrategijajt

- dádjadit ja adnet báhkoboanndudagáv tjanádum oahpes ássijda
- dádjadit oajvvesisanov njálmálasj tevstajs ma li tjanádum oahpes ássijda
- adnet vættsásvuoda moallánahkkojt ja moallánahkkojt ma gennga dilláj gullu
- moalgget vaj viehkeve oadtju dádjadittjat ja dádjaduvátjit duon dán dilen
- moalgget ja tjielggit ietjas vuojnojt oahpes ássij gáktuj
- álgadit, ságastallat ja láhpedit ságastallamav tjanádum oahpes dilijda
- adnet vuodo hámiht gá moalget, jiednat, bágojt sájat ja gárgadisájt dahká guládaláidjn
- moalgget álkkes merustallamij birra, ja valuta ja mihttimavtadagáj birra gá le guládallamin bæjvávalasj dilen

Tjálalasj guládallam

Áhpadasá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- adnet láhkám- ja tjállemstrategijajt
- dádjadit ja adnet báhkoboanndudagáv oahpes ássij hárráj
- dádjadit oajvvesisanov iesjválljidum tevstajn
- láhkát ja dádjadit duov dáv tevstav duot dát stuorrudagás moattet gáldos
- tjállet notáhtajt majna ádá tevstajt dahká
- tjállet avtatraják tevstajt ma subtsasti, mujttali, gávádi átsádallamijt ja ietjas vuojnojt ja ájádusájt tjielggiji
- adnet vuodulasj hámeve duollatjállemis, báhkosájádimes, gárgadis- ja tækstadahkamis gá le tevstajt tjállemin
- adnet digitála vædtsagijt ja ietjá viehkenævojt gá le guoskavasj diedoijt áhtsámin ja duov dáv tevstav dahkamin

Kultuvrra, sebrudahka ja girjálalsjuohta

Áhpadasá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- subtsastit ulmuttij, bájkij ja dáhpádusáj birra ienjilskgielak rijkajs
- ságastallat viessomvuogij ja sæbrástallamvuogij birra duon dán kultuvran ienjilskgielak rijkajn ja Vuona rijkajn, ja aj sáme kultuvran
- láhkát ienjilskgielak mánáj- ja nuorajgirjálalsjuodav ja ságastallat persávnáj ja sisano birra
- buktet ietjas dábdajt ienjilskgielak girjálalsj tevstaj hárráj, filmaj, næhttakultuvra, gáváj ja musihka hárraj
- moalgget ja ávdđánbuktet kreatijvalattjat arvusmahtedum moattelágásj ienjilskgielak girjálalsj tevstajt moattet gáldos
- gaskostit oanep tevstajt iesjválljidum ássijs

Giellaáhpadas

Áhpadasá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- adnet duov dáv dilev, barggovuogev ja oahppamstrategijav majna ávdedit ietjas tjehpudagáv ienjilskgielan
- kommenterit ietjas bargov gá le ienjilskgielav oahppamin
- identifiserit dav mij le muoduk ja mij ij le muoduk ienjilskgielan ja ietjas iednegielan, ja adnet dav gá le gielav oahppamin
- válljit duov dáv digitála ressursav ja ietjá viehkenævov, ja adnat dajt iesjrádálattjat gá gielav le oahppamin

Njálmálasj guládallam

Áhpadasá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- válljit ja adnet duov dáv gulldalim- ja hállamstrategijav hiebaduvvam ulmmáj
- dádjadit ja adnet dábalasj báhkoboanndudagáv tjanádum duon dán ássjáj

- máhttet sieradit positijvalasj ja negatijvalasj moalgedimij gaskav ma vuosedi ájnegasulmuttjijda ja ja juohkusijda
- dádjadit oajvvesisanov ja detáljajt duot dát njálmálasj tevstas ma guoski duon dán ássjáj
- gulldalit ja dádjadit variántajt ieñjilskgielas moattet autentalasj diles
- adnet gielav duolla ja avtatbirges hiebadum ulmmáj ja dilláj
- moalgget ja tjielggit ietjas vuojnojt duon dán ássje hárráj
- álgadit, jádedit ja láchpadit ságastallamijt duon dán ássjen gatjádallama baktu ja gátsedit tjuojggidusájt
- adnet guovdásj gávvasav jiednadime hárráj, intonasjávna, báhkosájádime ja duon dán lágásj gárgadisáj hárráj guládallamin
- dádjadit ja adnet moattelágásj tállamoallánagájt ja ietjá dáhtámoallánagájt guládallamin

Tjálalasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- válljit ja adnet duov dáv láchkám- ja tjállemstrategijav mij le ulmmáj hiebadum
- dádjadit ja adnet dábálasj báhkoboannudagáv duon dán ássje hárráj
- adnet digitála vædtsagijt ja ja hábmegájbbádusájt diehtujuohkemijn, tækstabuvtadimen ja guládallamin
- máhttet sieradit positijvalasj ja negatijvalasj moalgedimijt ma vuosedi ájnegasulmuttjijda ja juohkusijda
- dádjadit oajvvesisanov ja detáljajt iesjválljidum tevstajn
- láchkát, dádjadit ja árvustallat moattelágásj tevstav duot dát ássjes
- adnet ietjas notáhtajt ja duov dáv gáldov vuodon tjállemij
- tjállet duov dáv tevstav mij le avtarájak ja struktuvrajn
- adnet guovdásj gávvasav duollatjállema hárráj, báhkosájádime, gárgadis- ja tækstadahkama hárráj gá le tevstajt buvtadime
- diehtet persávnnásuodjalime ja dahkkerievtesvuoda birra ja válljit ja adnet sisanov moattelágásj gáldojs dan láchkáj vaj le máhttelis dárkestit gáldojs manjela

Kultuvrra, sebrudahka ja girjálásjuohta

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- ságastallat viessomvuogij ja sæbrástallamvuogij birra Sorbritannian, USAan, ja ietjá ieñjilskgielak rijkajn ja Vuonan
- tjielggit histávra ja geografija ásiht Storbritannian ja USAan
- ságastallat duon dán ieñjilskgielak girjálásj tevstaj birra ieñjilskgielak rijkajs
- gávádit ja ájádallat imeálmugij dilev ieñjilskgielak rijkajn
- dahkat, gaskostit ja ságastallat ietjas tevstaj birra ma li arvusmahtedum ieñjilskgielak girjálásjuodas, filmajs ja kultuvralasj ávddánbuktemvuogijs
- ságastallat ja gaskostit ájggeguovddelis ja fágallasj ássjij birra

Giellaáhpados

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- árvustallat ja adnet duov dáv dilev, barggovuogev ja oahppamstrategijav gá le ávdedime ietjas tjehpudagáv ieñjilskgielan
- árvustallat ietjas ávddánimev gá le ieñjilskgielav oahppamin
- árvustallat duov dáv digitála ressursav ja ietjá viehkkenævojt lájttalisát ja iesjrádálattjat, ja adnet dajt gá iesj le gielav oahppamin

Njálmálasj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- árvustallat ja adnet hiebalgis gulldalim- ja hállamstrategijajt hiebadum ulmmáj ja dilláj
- dádjadit ja adnet vijdes dábálasj báhkoboanndudagáv ja fágallasj báhkoboanndudagáv mij le tjanádum ietjas áhpadusprográmmaj
- dádjadit oajvvesisanov ja detáljajt duot dát njálmálasj tevstas dábálasj ássjijn ja ássjijn ietjas áhpadusprográmmas
- gulldalit ja dádjadit sosialalásj ja geografalásj variántajt autentalásj diles
- adnet gielav moatten dilen duolla ja avtatbirges, hiebadum ulmmáj ja dilláj
- álgadit, jádedit ja láhpadit ságastallamijt dábálasj ássjij ja fágallasj ássjij birra ietjas áhpadusprográmmas
- adnet gávvasav jiednadime hárráj, intonasjávna, báhkosájádime ja duon dán lágásj gárgadisáj hárráj gá le guládallamin
- dálkkut ja adnet tehnikalásj ja matematihkalásj diedoht guládallamijn

Tjálalásj guládallam

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- árvustallat ja adnet hiebalgis láhkám- ja tjállemstrategijajt hiebadum ulmmáj ja tækstahábmáj
- árvustallat duov dáv gáldov ja adnet gáldoj sisanov iesjrádálasj, lájttálasj ja guoradallam máhttelisvuogij milta
- dádjadit ja adnet vijdes dábálasj báhkoboanndudagáv ja fágallasj báhkoboanndudagáv mij le tjanádum ietjas áhpadusprográmmaj
- dádjadit oajvvesisanov ja detáljajt tevstajs vijdes sisanujn duot dát ássjes
- láhkát ja ámastit fáhkamáhtov ietjas áhpadusprográmmas
- adnet ietjas notáhtajt gá le tevstaj tjállemin ma gulluji ietjas áhpadusprográmmaj
- tjállet duov dáv avtarájak tevstav struktuvrajn, hiebadum ulmmáj ja dilláj
- adnet guovdásj gávvasav duollatjállema, báhkosájádime ja duon dán lágásj gárgadisáj hárráj gá le tevstajt buvtadime
- buvtadit duov dáv tevstav hiebadum digitála hábmegájbbádussaj duon dán digitála midijájn

Kultuvrra, sebrudahka ja girjálásjvuohka

Áhpadusá mihttomierre le oahppe galggá máhttet

- ságastallat kultuvra ja sebrudakdilij birra moatten ieñjilskgielak rijkkan
- ávddánbuktet ja sagástallat ájggeguovddelis ássjijt ieñjilskgielak gáldojs
- ságastallat ieñjilskgiela ávddánime birra væráltgiellan
- ságastallat duon dán ieñjilskgielak girjálásj tevstaj birra duot dát væráltguovlos
- ságastallat ieñjilskgielak filmaj ja ietjá kultuvrraávddánbuktemij birra duot dát medijásj
- ságastallat iemeálmugij ja iemeálmugij tevstaj birra ieñjilskgielak rijkajn
- ietjas tjiegnodit fágallasj ássjijn ietjas áhpadusprográmma milta ja ávddánbuktet dav ássjev

Árvustallam fágan

Loahppárvustallama mærrádusá:

Ábbálasj árvustallam

Jahkedásse	Vuohke
10. jahkedásse	Oahppe galggi oadtjot avtav tjálalásj ja avtav njálmálasj.
Jo1 oahppogárvedime áhpadusprográmma	
Jo2 viddnofágallasj áhpadusprográmma	Oahppe galggi oadtjot avtav ábbálasj karakterav.

Eksámen - oahppe

Jahkedásse	Vuohke
10. jahkedásse	Oahppe soajtti vuorbádúvvat tjálasj eksábma. Tjálasj eksábma dagáduvvá ja árvustaláduvvá guovdálattjat. Oahppe soajtti vuorbádúvvat njálmálasj eksábma. Njálmálasj eksábma bájkálattjat dagáduvvá ja sensureriduvvá.
Jo1 oahppogárvedime áhpadosprográmma Jo2 viddnofágalasj áhpadosprográmma	Oahppe soajtti vuorbádúvvat tjálasj eksábma. Tjálasj eksábma dagáduvvá ja árvustaláduvvá guovdálattjat. Oahppe soajtti aj vuorbádúvvat njálmálasj eksábma. Njálmálasj eksábma bájkálattjat dagáduvvá ja sensureriduvvá. Eksábma gullu álles fáhka (140 timer).

Eksámen - privatista

Jahkedásse	Vuohke
10. jahkedásse	Gehnja doajmme árnigav állessjattugij vuodoskávllááhpadosán.
Jo1 oahppogárvedime áhpadosprográmma Jo2 viddnofágalasj áhpadosprográmma	Privatista galggi tjadádit tjálasj ja njálmálasj eksámav. Tjálasj eksábma dagáduvvá ja árvustaláduvvá guovdálattjat. Njálmálasj eksábma bájkálattjat dagáduvvá ja árvustaláduvvá. Eksábma gullu álles fáhka (140 timer).

Árvustallama dábasj mærráduvá li mierreduvvam áhpadoslága njuolgadustjállagin.